

Weergaveproblemen? Open deze e-mail in je webbrowser.

Nieuwsbrief Remonstranten Den Haag e.o. 14 - 28 oktober 2021

Agenda tot en met 16 oktober

- do 14-okt** 14.00 Meditatiecursus o.l.v. Reinhold Philipp
  - vrij 15-okt** 11.00 Samen wandelen o.l.v. Ria Edelman
  - za 16-okt** 10.30 Muziekcursus o.l.v. Hans Jacobi
  - zo 17-okt** 10.30 Kerkdienst o.l.v. ds. Marijn Vermet, kanselruil met doopsgezinden
  - wo 20-okt** 14.00 Bijbelcursus o.l.v. Reinhold Philipp
  - za 23-okt** 10.30 Lezing door Joop Beding over Hannah Arendt
  - zo 24-okt** 10.30 Kerkdienst o.l.v. ds. Antje van der Hoek
-

Van de redactie

Door: Peter Kelderman

Uit de kerkenraad

Door: Betty Renssen, secretaris

Kerkdiensten

De kerkdiensten beginnen om 10.30 uur. De kerkdienst is live, of terug te kijken via [Kerk.TV](#).

Zondag 17 oktober

Voorganger: ds. Marijn Vermet,
kanselruil met de doopsgezinde

Thema: Heersen door te dienen

Organist: Hans Jacobi

[Meer lezen](#)

Zondag 24 oktober

Voorganger: **ds. Antje van der Hoek**

Organist: Hans Jacobi

Collecte Vierde kwartaal

Door: Diaconale commissie

De collecte is in het vierde kwartaal bestemd voor de Stichting Creating Hope In Society. (zie Nieuwsbrief 30 september)

U kunt uw donatie overmaken naar rekening:
NL 93 INGB 0000 0063 97 van de kerk onder
vermelding van: Collecte Creating Hope
(zie hieronder).

Voor de betaling van de collecte kunt u ook de QR
code hiernaast gebruiken.

Ons pastoraal team staat voor u klaar

U kunt hen bereiken op:

Antje van der Hoek

Telefoon: 0252-211204

E-mail: hoekpred.remodenhaag@gmail.com

Reinhold Philipp

Telefoon: 070-3878732

E-mail: reinholdphilipp@freedom.nl

Overdenking Reinhold nog plaatsen

Tolerantielezing Remonstranten op YouTube

Door: ds Antje van der Hoek

Op vrijdag 30 september j.l. vond de tweede Tolerantielezing plaats, Ditmaal in het Catharijne Convent in Utrecht. Precies op de datum waarop ons kerkgenootschap 402 jaar geleden in Antwerpen werd opgericht. Centraal in die lezing stond de tolerantie, een thema dat remonstranten, als aanvankelijk vervolgd kerkelijke minderheid, na aan het hart ligt en tot de kroonjuwelen is gaan behoren.

Hoofdspreker was Jaap Smit, commissaris van de koning in Z-Holland en van origine theoloog. Hij legde nadruk op de grens van de tolerantie in het huidige tijdsgewricht waarin, onder het mom van vrije meningsuiting, van alles wordt geroepen. Marianne van Praag, rabbijn van de liberaal-joodse gemeente in Den Haag, reageerde op dit betoog met een opmonterend verhaal over waarde van concrete ontmoetingen.

Zélf mocht ik een inleiding verzorgen over de remonstrantse Bezinningsbrief 'Ik laat je niet alleen, over polarisatie en het vergeten wij'. Deze stelden we in de aanloop van de Verkiezingen dit jaar samen. Zie:

<https://www.remonstranten.nl/bezinningsbrief>.

Doorgaans wordt in deze Nieuwsbrief niet op activiteiten teruggeblikt. In dit geval echter is de opname van bovenstaande op YouTube opgenomen. Als u destijds geen gelegenheid had, de lezing bij te wonen, en er tóch belangstelling voor hebt, klik dan op [deze link](#):

Donderdag 14 okt, 14.00 uur

Meditatiekring

O.l.v. ds. Reinhold Philipp

De tijd even stil zeten? Een time out?

'De kracht van het verbonden zijn in stilte'. Bij een groepsmeditatie is in stilte elkaars nabijheid voelbaar.

Deelname vrij. [Meer lezen](#)

Samen Wandelen

Door: Ria Edelman

Op **vrijdag 15 oktober om 11.00 uur** gaan we weer stappen.

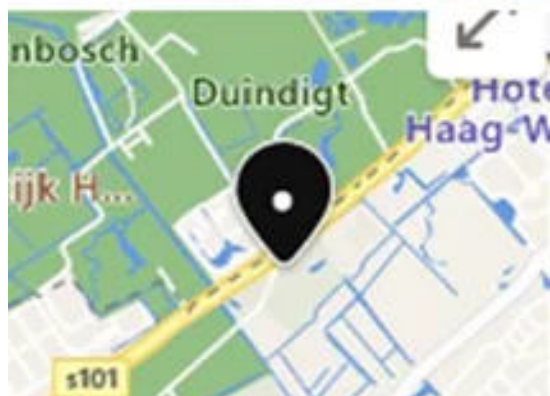
Dit keer wandelen we door het Haagse Bos, achterom de woning van de koning.

De wandelpaden onder de beuken en eiken van het Haagse Bos brengen je terug naar de vroege middeleeuwen. Toen was het Haagse Bos nog onderdeel van een woud dat zich uitstrekte van Den Haag tot Alkmaar. Onder Koning Willem 1 werden de vijvers aangelegd, de oevers ervan zijn nu een prachtige broedplaats voor de vele soorten vogels.

We beginnen onze wandeling bij de uitspanning Chalet Ten Bosch Leidsestraatweg 45 (tegenover Amerikaanse Ambassade).

Het wandelen is een open activiteit, met wisselende deelnemers, dus eenieder is welkom en we passen ons aan, aan de zwakste schakel. Tot slot: er zijn geen kosten aan verbonden, maar wel graag even opgeven bij:

ria@mariaedelman.nl, of tel: 06 54 902 754.

Zaterdag 16 oktober,

10.30 uur

Muziekcusus

O.l.v. Hans Jacobi

Thema: Muziek en grenservaringen-
De klassieke muziek als mentaliteitsgeschiedenis.

Doctor Faustus (Adorno, Stravinski, Schönberg en
Thomas Mann.

Toegang voor leden en vrienden vrijwillige
bijdrage; overige belangstellenden: € 5,- per keer.

[Meer lezen](#)

Bijbelcursus 2

Woensdag 20 oktober,

14.00 uur

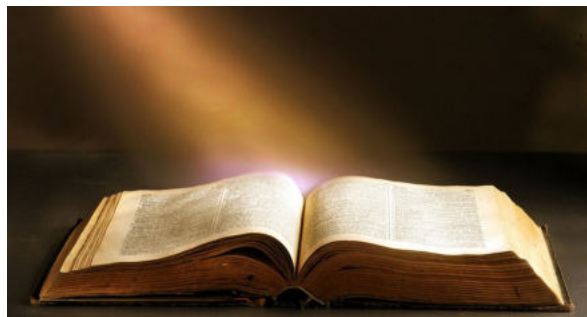
Bijbelcursus

O.l.v. ds. Reinhold Philipp

Autobiografisch Bijbellezen is volgens het boek
'Mijn held en ik' een ideale manier om met elkaar
een geloofsgesprek aan te gaan.

Het is voor deelname aan de cursus niet
noodzakelijk om het boek "Mijn held en ik
autobiografisch Bijbellezen' zelf aan te schaffen.

Deelname vrij. [Meer lezen](#)

Zaterdag 23 oktober, 10.30 - 12.30 uur, Lezing

Door: **Joop Berding**, over de werelden van Hannah Arendt: De verwevenheid van leven en werk.

Er is steeds meer interesse in werk van deze Duits-Amerikaans-joodse denker, die o.a. schreef over het Joods-zijn, de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust.

Toegang voor leden en vrienden € 5,-; overige belangstellenden: € 10,-. [Meer lezen](#)

Het oktobernummer van Kerk in Den Haag is verschenen, digitaal en op papier (in de hal van de kerk)

KERK in DEN HAAG

[Lees hier de digitale versie](#)

Religie-impressies wereldwijd – Baltische Landen

Door: Peter Kelderman

Zoals eerder gezegd, was ik afgelopen september twee weken op vakantie in de 'Baltische Landen' Estland, Letland en Litouwen. (N.B. De inwoners horen liever niet 'Staten'; dat doet ze teveel denken aan de Sovjettijd.) In de geschiedenis zijn er vele perioden van vreemde overheersing geweest, met als meest recente die door de Sovjet-Unie, tussen 1940 en 1991, met een korte onderbreking tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen de landen waren bezet door Nazi-Duitsland.

Naast overeenkomsten, zoals vergelijkbare oppervlakte –denk bij elk aan de grootte van Nederland- zijn er ook grote verschillen, zoals dominante godsdienst(en). Litouwen, met een sterke Polen-binding, is overwegend rooms-katholiek, terwijl Estland en Letland meest lutheraans zijn, in lijn met hun binding met de Scandinavische landen. Het percentage 'onkerkelijken' is overigens hoog, net als in Nederland.

Bij mijn reis bezocht ik o.a. de Kruisheuvel in Litouwen. In de 19e eeuw vonden er twee opstanden plaats tegen Rusland. Families konden de lichamen van gesneuvelde rebellen niet meer terugvinden en plaatsten daarom symbolische kruisen op de locatie van een voormalige verdedigingsheuvel. Het aantal kruisen nam stel toe, van een paar honderd tot rond de 50.000 nu. Tijdens de jaren 1944-1990 kreeg de Kruisheuvel een speciale betekenis, toen Litouwen werd bezet door de Sovjet-Unie. De Litouwers bleven naar de heuvel reizen; op die manier maakten ze duidelijk dat ze altijd trouw zouden blijven aan hun eigen identiteit, religie en erfgoed: het was een vorm van vreedzaam verzet. Ook al werkten de Sovjets hard om nieuwe kruisen te verwijderen en verdween de heuvel maar liefst drie keer onder Russische bulldozers, de kruisen bleven terugkomen. In september 1993 bracht paus Johannes Paulus II een bezoek aan de Kruisheuvel en noemde de plaats 'een plek voor hoop, vrede, liefde en opoffering'.

Vooral in Litouwens hoofdstad Vilnius staan vele kerken, met als bekendste de Peter en Paulus kerk (bouw: 1666-1702). Het interieur van de (barokke) kerk is bijna geheel in wit marmer uitgevoerd, overdekt met

bloemmotieven, gezichten, maskers, cherubijnen, religieuze personen, etc. In de 19e eeuw werden omvangrijke restauraties uitgevoerd, en werd een nieuwe rococo-kansel in de vorm van een schip geïnstalleerd. Eerlijk gezegd alles wel wat erg overdadig, vond ik, vergeleken met onze sobere kerk aan de Laan van Meerdervoort.....

Voor een filmpje in de kerk, [klik hier](#).

Het is overigens een wonder dat het rooms-katholicisme zich in Litouwen heeft gehandhaafd. Nadat Stalin in juni 1940 Litouwen had laten bezetten en bij de Sovjet-Unie inlijven, kwam er al spoedig een godsdienstvervolgning op gang. Honderdduizenden rooms-katholieken werden naar Siberië verbannen; velen van hen overleefden het niet. Onder Stalins opvolgers Chroesjtsjov en Breznev zette de repressie zich, in mildere vorm, voort. Pas met de komst van Gorbatsjov (1986) veranderde ook voor de Litouwse kerk zeer geleidelijk de situatie, tot, uiteindelijk de onafhankelijkheid in 1991.

Kringendingen – aandacht voor onze kringen

Ochtendkring West – door: Reinhold Philipp

Tolerantielesing Remonstranten op YouTube

Door: ds Antje van der Hoek

Op vrijdag 30 september j.l. vond de tweede Tolerantielesing plaats, Ditmaal in het Catharijne Convent in Utrecht. Precies op de datum waarop ons kerkgenootschap 402 jaar geleden in Antwerpen werd opgericht. Centraal in die lezing stond de tolerantie, een thema dat remonstranten, als aanvankelijk vervolgd kerkelijke minderheid, na aan het hart ligt en tot de kroonjuwelen is gaan behoren.

Hoofdspreker was Jaap Smit, commissaris van de koning in Z-Holland en van origine theoloog. Hij legde nadruk op de grens van de tolerantie in het huidige tijdsgewricht waarin, onder het mom van vrije meningsuiting, van alles wordt geroepen. Marianne van Praag, rabbijn van de liberaal-joodse gemeente in Den Haag, reageerde op dit betoog met een opmonterend verhaal over waarde van concrete ontmoetingen.

Personalia

Overleden:

*We gedenken hem met eerbied.
Onze gedachten gaan uit naar allen die hem dierbaar waren.*

Kanselbloemen

Als u het belangrijk vindt, dat iemand kanselbloemen ontvangt, b.v. bij ziekte of voor een andere ondersteuning of medeleven, dan kunt u mij dit laten weten.

Ook bij vreugdevolle gebeurtenissen zoals een jubileum of het bereiken van een zeer hoge leeftijd kan een bloemengroet van de gemeente waardevol zijn.

Neem dan contact op met Lucie Bosch
via e-mail: boschlucie@gmail.com,
of telefonisch: 070 3997672.

Redactie: Peter Kelderman, Ria Edelman en Miriam van Dam
Remonstranten Den Haag, Laan van Meerdervoort 955, 2564 AJ Den Haag
Website: <https://denhaag.remonstranten.nl/> - Email: remondenhaag@hetnet.nl
Facebook: Remonstranten Den Haag
Telefoon: 070-3250779

Over de Remonstranten

Wij vinden dat geloof begint bij jou. Met de dingen die je meemaakt en de vragen die hierop volgen. Met de mensen die je ontmoet en de gesprekken die je hebt. Als geloof bij jou begint, dan is het ook van jou. Mag

je er een eigen mening over hebben. Dingen ter discussie stellen. En zelfs de vrijheid nemen om niet alles te geloven.

Lees verder

[Uitschrijven](#) | [Abonnement beheren](#)